

MEĐUNARODNI POSLOVNI FORUM PERSPEKTIVE INTERNATIONAL BUSINESS

BiH, 75000 Tuzla, Ul. Fra Grge Martića 8/I, p.p. 94; **Tel/fax:** ++387 35 / 278 - 094; 278 - 401; **e-mail:** perspekt@bih.net.ba

SUORGANIZATORI: "BH TELECOM" d.d. Sarajevo • "TELEKOM SRPSKE" a.d. Banja Luka • "HT" d.o.o. Mostar • REGULATORNA AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJE BiH – RAK • BIH UDRUŽENJE ZA TELEKOMUNIKACIJE "BiH TEL" • ASOCIJACIJA ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE BiH "BAIT"
POKROVITELJI: Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, Ministarstvo prometa i komunikacija Federacije BiH, Ministarstvo saobraćaja i veza Republike Srpske, Ministarstvo za nauku i tehnologiju Republike Srpske i Vlada Tuzlanskog kantona.

Djel.broj: 183/1-IKT/08.
Tuzla, 10.06.2008. godine, rev. 06.10.2008. godine

ZAKLJUČCI I PREPORUKE KONFERENCIJE „ICT INFRASTRUKTURA I INDUSTRIJA U FUNKCIJI BRŽEG EKONOMSKOG RAZVOJA“

(BIH, TUZLA, 14. – 15. 05. 2008.G.)

Kao primarne ciljeve Konferencije, Programski odbor je definisao potrebu da se :

- što kvalitetnije prezentira stanje, mogućnosti i planovi razvoja ICT-a u Bosni i Hercegovini i okruženju;
- snažno promoviše potreba razvoja ICT-a zbog ukupnog razvoja društva, posebno, zbog bržeg ekonomskog razvoja te
- ICT tehnologije, kao temeljna tehnološka oblast, „približe“ građanima – posebno mladoj generaciji.

Prateći ciljevi su bili:

- okupljanje, upoznavanje i druženje što većeg broja osoba – predstavnika različitih organizacija i institucija iz oblasti ICT-a te privrednika, u cilju unapređenja kvalitetnog-stručnog dijaloga i razmjene mišljenja i iskustava o stanju, mogućnostima i pravcima razvoja ICT-a u funkciji bržeg ekonomskog razvoja.

Shodno zaključcima sa prve sjednice Programskog odbora, definisan je **Program Konferencije** podijeljen u dva segmenta. Prvi – važniji segment odnosio se na stručni dio Konferencije, a drugi je definisao propratni sadržaj Konferencije.

Stručni dio Konferencije podijeljen je i realizovan u pet cjelina i to:

- Uvodna plenarna sjednica;
- I Radni dio – „Razvoj informacionog društva“;
- II Radni dio – „TK infrastruktura“;
- III Radni dio – „ICT industrija“ te
- Završna plenarna sjednica (na kojoj su sumirani postignuti rezultati).

Na kraju Konferencije održana je svečana akademija u cilju obilježavanja 17.5. - Svjetskog dana telekomunikacija i informacionog društva sa koje su upućene poruke javnosti i prezentirana poruka Generalnog sekretara Međunarodne telekomunikacijske unije ITU.

20 ZAKLJUČAKA I PREPORUKA ZA RAZVOJ ICT-a

1. Konferencija „ICT infrastruktura i industrija u funkciji bržeg ekonomskog razvoja“ u potpunosti je ispunila očekivanja i postigla sve postavljene ciljeve. Opšte ozračje Konferencije bilo je vrlo pozitivno sa neočekivano visokim odzivom učesnika i nivoom konsenzusa oko svih bitnih pitanja koja su bila na dnevnom redu.
2. Konferencija je okupila predstavnike svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, dominantnih operatera, udruženja iz oblasti ICT te učesnike iz inostranstva, što potvrđuje njen kvalitet i uspjeh.
3. Organizacija Konferencije i ambijent bili su odlični, na čemu su učesnici izrazili posebnu zahvalnost Međunarodnom poslovnom forumu (MPF) „PERSPEKTIVE“ – kao glavnom koorganizatoru.
4. Medijsko praćenje i izvještavanje je bilo na visokom nivou, na čemu je izražena zahvalnost svim medijima – posebno medijskim pokroviteljima, na pravovremenom, kontinuiranom i kvalitetnom izvještavanju jer su informacije o konferenciji i ICT na adekvatan način došle do javnosti što je bio jedan od osnovnih ciljeva Konferencije.
5. Programski odbor je dobro definisao sadržaje Konferencije a pozvani govornici su vrlo kvalitetno izvršili njihovo predstavljanje, što je omogućilo kreiranje potpune slike o trenutnom stanju ICT sektora u BiH, kao i zadaci koji stoje pred svim zainteresovanim stranama a posebno pred organima vlasti.
6. Potrebno je aktuelizirati i dograditi postojeće Planove informatizacije BH. društva i Akcioni plan, te osnovati Agenciju za informatizaciju na nivou države kao i na drugim nivoima te hitno krenuti u njihovu realizaciju.
7. Hitno osloboditi spektralne pojaseve za 3G i WiMAX i krenuti u dodjelu licenci.
8. Hitno otpočeti sa dogradnjom zakonske legislative koja je pravni temelj daljeg razvoja i primjene ICT u BiH, odnosno donijeti neophodan set zakona iz oblasti ICT-a i dosljedno sprovesti već usvojene zakone.
9. Za uspješnu informatizaciju društva nužna je razvijena TK infrastruktura koju treba ubrzano razvijati određenim poticajnim mjerama i to i državnim i privatnim kapitalom i njihovim zajedničkim ulaganjima. Postojeću infrastrukturu u EP sektoru BiH, sastavljenu od 5.000 km magistralnih optičkih kablova i 500 km u gradovima, treba tržišno aktivirati u pravom trenutku u skladu sa postojećim zakonskim okvirom.
10. Postojeću ICT magistralu na nivou BiH koristiti efikasnije, ali je i dalje racionalno razvijati - posebno gradnjom optike, dok se RR treba koristiti, u najvećem dijelu, kao zaštitni transportni putevi.
11. Nužno je intenzivirati gradnju širokopojsnih pristupnih mreža u cilju sve većeg približavanja optike krajnjem korisniku.
12. Domaća ICT industrija je u početnoj fazi razvoja, koja je uspješno završena u smislu organizacije i kadrovskog jačanja ali je potrebno raditi na njenom okrupnjavanju i okupljanju oko jednog kvalitetnog domaćeg proizvoda. Potrebno je ojačati funkciju BAIT-a u postizanju ovih ciljeva.

13. Nužna je šira hitna akcija na formiranju klastera i ujedinjenja ICT industrije, korisnika njenih usluga i proizvoda, kao i istraživačko-obrazovnih i finansijskih institucija na tom poslu. Kroz ove aktivnosti na određen način bi se osigurala i nužna zaštita ovog sektora od konkurencije velikih svjetskih proizvođača.
14. Razvoj ICT industrije je nemoguć bez kadrovske osnove koju treba da osigura vlada kroz posebno stimulisanje i razvoj ICT obrazovnog i naučnog segmenta. Neophodno je podržati što bolje veze ICT industrije i obrazovanja.
15. Pokrenuti formiranje ICT inkubatora i ICT tehnoloških parkova u većim univerzitetskim centrima (Sarajevo, Banja Luka, Tuzla, Mostar).
16. Jedan od načina davanja ključnog impulsa razvoju ICT industrije je da se poslovi informatizacije organa vlade (e-Government) realizuju uz angažman domaće ICT industrije, što podrazumijeva ukidanje postojeće prakse razvoja unutar samih vladinih institucija.
17. Poreznom i carinskom politikom stvoriti povoljnije okruženje za brži razvoj domaće ICT industrije. Ukinuti PDV i carinu na ICT opremu koju koristi cjelokupna akademska zajednica. Poreskim i carinskim olakšicama učiniti ICT dostupniju građanima.
18. Nužno je pokrenuti neophodne mehanizme na nivou VM BiH oko kvalitetnijeg uključivanja BiH u projekat EU FP 7, ili kroz Agenciju za informatizaciju, ili kroz posebno koordinirajuće tijelo.
19. Učesnici Konferencije u Tuzli ukazuju na velike mogućnosti zapošljavanja mladih obrazovanih kadrova u ovoj generičkoj tehnologiji sutrašnjice - i to bez velikih ulaganja, dok će razvoj ICT veoma snažno uticati na opšti razvoj BiH - svih njenih dijelova kao i svih lokalnih zajednica pa i svakog pojedinca.
20. Konferencija „ICT“ će biti održavana svake godine uz jačanje njene medijske promocije odnosno promocije značaja ICT-a. U maju 2009. godine bit će organizovana 2. ICT Konferencija na kojoj će se sagledati nivoi realizacije utvrđenih zaključaka 1. Konferencije, te uspostaviti projekcije narednih aktivnosti na ovom planu.

PROGRAMSKI ODBOR
Predsjednik
Prof.dr. Himzo Bajrić, s.r.